

Una dintre realizările importante ale activității desfășurate de Societatea „Mihai Eminescu” este deschiderea școlii medii nr. 29 din Cernăuți (astăzi gimn. „Alexandru cel Bun”) la 1 septembrie 1991. În iunie 1990 în curtea casei lui Aron Pumnul a fost dezvelit bustul lui Mihai Eminescu, iar primăria orașului a aprobat locul unde urma să fie înălțată statuia poetului, transmite BucPress, preluat de Romanian Global News.

La 28 mai curent s-au împlinit 30 de ani de la fondarea Societății pentru Cultură Românească „Mihai Eminescu”, iar la începutul acestei toamne am marcat 30 de ani de la prima sărbătoare „Limba noastră cea română” organizată la Cernăuți. Și deoarece s-a întâmplat astfel că am fost implicat în ambele evenimente: împreună cu alți scriitori, profesori și intelectuali am făcut parte din grupul de inițiativă care s-a ocupat nemijlocit de organizarea conferinței de fondare a Societății, iar la 2 septembrie 1990, ca președinte al Societății „M. Eminescu”, împreună cu alți membri ai conducerii, organizam în teatrul de vară din Grădina Publică din Cernăuți sărbătoarea „Limba noastră cea română”, astăzi, aruncând o privire în urmă, sunt cuprins de anumite sentimente de bucurie și, în același timp, de tristețe.

Bucuria ar veni din faptul că atunci am găsit în noi forța și înțelegerea de a ne uni în aceeași voință și dorință în numele unor idealuri ce-și aveau rădăcinile în istoria neamului trăitor de milenii pe aceste pământuri. Și împreună am găsit forma cea mai adecvată pentru a porni (reporni) o activitate prodigioasă în numele redeșteptării naționale, al adevărului istoric, pentru păstrarea și dezvoltarea limbii materne, a culturii și tradițiilor noastre strămoșești. În programul de activitate al Societății pentru Cultură Românească „Mihai Eminescu” au fost incluse mai multe obiective importante pentru existența ființei noastre naționale în acest spațiu istoric, și anume, deschiderea de școli în limba română, revenirea la denumirile istorice ale localităților, revenirea la limba română, în veșmântul ei adevărat, inaugurarea muzeului „Mihai Eminescu”, înălțarea unor statui sau busturi personalităților marcante ale poporului nostru, personalități legate nemijlocit de localitățile din regiune, deschiderea unui teatru cu o trupă de actori români.

Vrem să amintim în mod deosebit faptul că la conferința de fondare a Societății pentru Cultură Românească „Mihai Eminescu” a participat o delegație importantă de scriitori din Chișinău, din care au făcut parte regretații Ion Vatamanu și Eugen Cioclea, prozatorul Vladimir Beșleagă, poetul Arcadie Suceveanu, istoricul literar Pavel Balmuș, omul de teatru Anatol Ursu din Bălți. Atunci, în Sala de Marmură a Universității din Cernăuți, spiritele păreau unite și pe această

undă a fost ales și primul președinte al Societății, profesorul Grigore Bostan.

O componentă a succesului activității din primii ani se datora, indiscutabil, faptului că echipa din conducerea Societății era constituită din personalități bine cunoscute în regiune și în afara ei: scriitorii Vasile Levițchi, Mircea Lutic, Vasile Tărățeanu, Simion Gociu, profesorii și conferențiarilor universitari Grigore Bostan, Alexandrina Cernov, Ștefan Hostiuc, Ilie Popescu, Teodosia Chitari, Mircea Druc, (viitorul prim-ministru al Republicii Moldova), preotul Mihai Ivasiuc, ziaristii Ion Crețu, Gheorghe Aiftodi, Ion Rusu, Dumitru Covalciuc, arhivistul Petru Grior, profesorii de școală Vasile Bizovi, Vasile Tovarnițchi, Mihai Lungu, frații Ștefan și Nicolae Motrescu, Gheorghe Haficiuc, Gheorghe Micailu, Adrian Iliuț, Vasile Bota, Dragoș Tochiță, Cozma Șorodoc și alți câțiva buni români și activiști care prin autoritatea lor personală au ridicat la un nivel înalt și prestigiul Societății.

Mulți dintre ei au părăsit între timp această lume, însă noi, cei care i-am cunoscut, le suntem și astăzi recunoscători pentru munca și devotamentul lor față de cauza noastră comună. Grație lor, dar și altor români cu suflet mare, în vreo doi ani au fost fondate organizații primare (sau cum le spuneam noi – filiale) ale Societății „M. Eminescu” în mai bine de 40 de localități din ținut.

Iar una dintre realizările importante ale activității desfășurate de Societatea „Mihai Eminescu” este, indiscutabil, deschiderea școlii medii nr. 29 din Cernăuți (astăzi gimnaziul „Alexandru cel Bun”) la 1 septembrie 1991. De asemenea, în iunie 1990 în curtea casei lui Aron Pumnul a fost dezvelit bustul lui Mihai Eminescu, iar primăria orașului a aprobat locul unde urma să fie înălțată statuia poetului.

Amintiri frumoase ne leagă și de primele sărbători cu genericul „Limba noastră cea română”, „Mărțișor” sau „Florile dalbe”. Bunăoară, la prima sărbătoare „Limba noastră cea română”, organizată la 2 septembrie 1990 în Grădina Publică din Cernăuți, au participat peste 2 mii de români din satele noastre. Majoritatea celor prezenți erau îmbrăcați în costume naționale, iar multe delegații soseau în coloană, cu drapele tricolor în frunte. Iar pe scenă, la microfoane, se perindau nu doar cântăreți, ci și profesori de școală, intelectuali sau țărani care-și spuneau păsul referitor la cele mai diverse probleme.

Din lipsă de spațiu vom trece peste mai multe lucruri bune înfăptuite în acei ani de mare entuziasm și ne vom opri pe scurt asupra regretelor ce ne macină sufletul astăzi, la 30 de ani de la derularea acelor evenimente remarcabile.

În primul rând, desigur, e vorba de pierderea unui număr mare de școli românești, care pur și simplu au dispărut de pe harta noastră spirituală. Situația e cu atât mai dramatică și neînțeleasă, deoarece în ultimii ani în regiune avem chiar trei asociații pedagogice, care potrivit prevederilor statutare ar trebui să aibă în grija lor anume funcționarea școlilor cu predare în limba română.

Din păcate „activitatea” lor se reduce mai mult la manifestări de suprafață, de machiaj și nu la lucruri de esență. Și în general, ni se pare că activitățile majorității societăților culturale românești (mai bine de 20 la număr!) au lunecat, spre marele nostru regret, pe o pistă greșită, reducându-se mai mult la organizarea de spectacole, de manifestări distractive și festive, uitând de lucrurile esențiale. Bunăoară, în internet găsim postate informații și fotografii unde îi vedem pe preținșii lideri ai românilor din nordul Bucovinei petrecând la diverse hramuri și cârciume, pe litoral sau la munte, însă nu știm ce se face concret în satele noastre pentru păstrarea limbii, culturii naționale, școlilor și grădinițelor în limba română.

Rar de tot găsim informații despre activitatea organizațiilor primare ale societăților (inclusiv ale Societății „M. Eminescu”) din localitățile noastre, dar și atunci aceste activități se reduc la organizarea de spectacole și distracții.

De mai multe ori am exprimat gândul că ar fi oportună organizarea unei conferințe unde să discutăm în modul cel mai serios problema activității școlilor cu predare în limba română din regiune și chiar din țară. Trebuie să explicăm fiecărui părinte cât de important este ca fiul sau fiica lui să învețe la școală în limba maternă. Or, dacă pierdem școlile și bisericile, vor dispărea imediat și satele noastre, dispărem noi, ca cetățeni băștinași în aceste locuri frumoase, încărcate de istoria și gloria strămoșilor.

Părerea pe care o împărtășim e că trebuie să facem un efort pentru a ieși din starea de leșin și lăncezeală în care ne aflăm de vreo două decenii, să punem mâna și pe carte, nu numai pe telefonul mobil, și să demonstrăm că suntem urmași demni de înaintașii care ne-au lăsat moștenire adevărate tezaure: limba maternă, tradițiile, credința și locurile unde ne-am născut.

Avem nevoie de muncă perseverentă, demnitate și luptă pentru supraviețuire în aceste timpuri ale globalizării.

Scriitorul Ilie Tudor Zegrea: "Dacă pierdem școlile și bisericile, vor dispărea imediat și satele noastre,... în

Scris de Cernăuți, Ucraina / Romanian Global News
Vineri, 13 Septembrie 2019

Altă soluție nu există!

Ilie T. Zegrea, scriitor